

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

Τάξη : Α΄ Γυμνασίου

Ημερομηνία : 10.6.2004

Χρόνος : 2 ώρες

Εισηγήτριες : Φωτεινή Ξενοφώντος , Άντρη Σάββα

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ : Τμήμα:

ΜΕΡΟΣ Α. Έκθεση. Να αναπτύξετε ένα από τα τρία θέματα : (Μον.10)

1. Ποιο επίγραμμα θα ακολουθήσω και γιατί.
2. Αναμνήσεις από την πρώτη μέρα στο Γυμνάσιο Πολεμίου.
3. Ένα γιορτινό τραπέζι.

ΜΕΡΟΣ Β. Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας.

Κείμενο Α. { Ο Βασίλης και το φίδι } Στρατή Μυριβήλη.

Αυτό μπειιάς καταλαβε πως έχει να κάνει με κακόν οχτρού. Χίμηξε θεριακωμένο κατά πάνω στο παιδί, που το κοπάνιζε με το καζάνι. Μια έκανε να φύγει να γλιτώσει, μια πιασθήριζε όρθιο. Του σήκωνε κεφάλι, πετούσε γλάσσο και ψύσαγε θυμωμένο. Η ουρά του σφύριζε σα βούρδουλας σκίζοντας τον αγέρα με δίνιμη. Θρήρηλα τα κεραυίδια.

Κόσμος και κοσμάκης μαζεύτηκε στα τρεχονά δώματα, στ' αφηλάματα και στα παραθύρια, απορεμένος να βλέπει τούτο το παράξενο πράμα. Φωνές και κακό από παντού. Κάποια στιγμή όλοι μαζί άντρες, γυναίκες, πάτησαν μια τσιριζιά τρομαγμένη.

Ήταν που ο Βασίλης, κινήοντας το θεριώ στην κατηφοριά των καταχτών, πήρε μια γλάστρα και κύλησε ως την άκρη της σκεπής. Πρόσταξε κι αρπάχτηκε από τον τοίχο της ρουινιάς*, που έφερνε ένα γύρω τη σκεπή. Κρεμάστηκε από κει σαν το γάτο, κι όλοι κράτησαν την ανάσα από τη λαχτάρα. Οι γυναίκες βαστούσαν τα μάγουλά τους. Τάζανε μες στο νου τους κερι και λάδι στην Παναγιά, να μην το δουν αυτό που περιμέναν.

Γιατί όλος ο κόσμος έλεγε πως έν' από τα δυο, για ο τοίχος θα λυγίσει και θα φύγει, για τα χέρια του παιδιού θα ξεμολάρουν από την κούραση· δεν ήτανε, λέγαν, πράμα τούτο να βαστάξει πολλήν ώρα.

Ο Βασίλης κρεμόταν ολοένα σαν το σταφύλι δέκα μπόγια ψηλά πάνω από το καλντερόμι όλο μαρμαρόπετρα. Κάτι γειτόνισσες τρέξαν και φέρανε από κάτω στρώματα και μαξιλάρια. Και κει του λέγαν «τώρα θα πέσει», και κει που χτυποκαρούσαν, ο Βασίλης ανεσύρθηκε πάλι σαν το γάτο και κόλλησε το στέγνο

Παρατήρηση :

1. Ο συγγραφέας παρουσιάζει μια το Βασίλη, μια το φίδι , μια τον κόσμο. Τι θέλει να πετύχει μ' αυτές τις εναλλαγές : (Μον. 1)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΚΕΙΜΕΝΟ Β. « Η γιαγιά » Αλ. Παπαδοπούλου.

- Για τη γιαγιά, εγώ θα σας μιλήσω. Εγώ δώρο δε θέλω. Πέρσι της πήρατε δώρα της γιαγιάς δοντια. Φέτο... πέστε στο μεγάλο το γιατρό και ρωτήστε. Δεν μπορούνε τάχα αυτοί που κάνουνε δοντια, να κάμουνε και μάτια να βλέπει η γιαγιά μου; Αχ! Ολοένα σβήνουνε τα μάτια της. Σε λέγο, σας το λέγω, και τον ήλιο δε θα βλέπει. Εμένα όχι φέτο, ποτέ μου μη μου κάνετε δώρο, αν τα μάτια είναι ακριβά, ποτέ! Και αν οι γιατροί δεν μπορούν να τα κάμουν, ο Θεός μπορεί να την πάτε στη Βαγγελίστρα να την κάμει να βλέπει, για να δει εμένα, πως έχω τα χρυσά μαλλιά και τα μάτια της μητέρας μας, να παρηγορηθεί.

Τ' αδέρφια δεν είναι τίποτα.

Ανοιξε σιγά σιγά η θύρα· έτρεξε το πάτωμα απ' το βασιλ βήμα της γιαγιάς, και σαν να είχε υάτια, ίσια έτρεξε στο Γιωργάκη της, τον αγκάλιασε, τον φίλησε και είπε:

- Μάτια μου... υάτια μου...

Πολλά χείλη το λένε χαιδευτικά «μάτια μου», ua της γιαγιάς τα χείλη έχουν άλλη σημασία. Ναι, «μάτια της!». Έκανε το στανου της, ευχαρίστησε το Θεό και χαρούμενη, νέα, μεταμορφωμένη, είτε δυνατά:

Παρατήρηση :

1. Ποιες μεταφορικές εκφράσεις χρησιμοποιούνται για τα εργόνια και γιατί: Γράψετε τουλάχιστο δύο εκφράσεις. (Μον. 1)

.....
.....
.....
.....
.....

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ. « Ο σκληρόκαρδος γίγαντας » Όσκαρ Ουάιλντ.

Κάθε απόγευμα, φεύγοντας απ' το σχολείο, τα παιδιά το 'χαν συνήθεια να παίζουν στον κήπο του γίγαντα.

Ήταν ένας πελώριος, μαγευτικός κήπος, μ' απιάλη πράσινη γλόη και χιλιάδες πολύχρωμα λουλούδια όμοια μ' αστέρια κι ακούα, εδώ κι εκεί, δώδεκα ροδακινιές φορτωμένες ρόδινα κι ολόλευκα ντελικάτα ανθάκια απ' της άνοιξης τ' άγγιγμα, που το φθινόπωρο βάραιναν απ' τα πολύχρωμα φρούτα.

Τα πουλιά κάθονταν στα δέντρα και κελαηδούσαν τόσο γλυκά, που τα παιδιά σταματούσαν το παιχνίδι για να τ' ακούσουν. «Πόσο ευτυχισμένα είμαστε εδώ!» έλεγαν αναμεταξύ τους.

Κάποια μέρα ο γίγαντας γύρισε. Εφτά ολόκερα χρόνια ήταν σ' επίσκεψη, στο φίλο του το δράκο της Κόρνις, κι όταν τα χρόνια πέρασαν κι εκείνος είχε τελειώσει ό,τι είχε να πει -αφού δεν είχε και πολλά να συζητήσει- ατοφάσισε το γυριμό στο κάστρο.

Την ώρα που 'φτασε, αντίκρισε τα παιδιά να παίζουν στον κήπο.

«Τι δουλειά έχετε εδώ;» φώναξε μ' οργή, και τα παιδιά το 'βαλαν στα πόδια τρομαγμένα.

«Ο κήπος είναι μοναχά δικός μου», είπε ο γίγαντας. «Όλοι μπορούν να το καταλάβουν, και δεν θα επιτρέψω σε κανένα να παίζει εδώ, έξω από μένα».

Κι έτσι, έχτισε έναν πελώριο τοίχο ολόγυρα στον κήπο, κι ύστερα, κάρφωσε μια πινακίδα που 'λεγε:

Παρατήρηση :

1. Γράψετε τέσσερα στοιχεία παραμυθιού που υπάρχουν στο κείμενο . (Μον. 1)

.....
.....
.....
.....

ΜΕΡΟΣ Γ. Λογοτεχνικό βιβλίο . « Ο Θησέας ». Μ. Λουντέμη.

1. Να χαρακτηρίσετε τις δύο κόρες του Μίνωα, τη Φαίδρα και την Αριάδνη. Να δικαιολογήσετε τους χαρακτηρισμούς σας και να συγκρίνετε τους δύο χαρακτήρες. (Μον. 2)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΜΕΡΟΣ Δ´ ΓΛΩΣΣΑ.

1. Να τρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και αντίστροφα. (Μον. 1)
. Οι Τούρκοι καταπατούν πολλά ανθρώπινα δικαιώματα.

.....

. Το πρόβλημα επιλύεται από τους ειδικούς.

.....

. Ο καθηγητής διορθώνει την έκθεση.

.....

. Το χιόνι σκέπασε το χωριό.

.....

2. Να σχηματίσετε δύο λέξεις από το κάθε ρήμα που ακολουθεί (Μον. 1)

Καλώ :,

Παρηγορώ :,

3. Να χαρακτηρίσετε τις πιο κάτω προτάσεις ως προς τη δομή τους (απλές , σύνθετες , επαυξημένες, ελλειπτικές). (Μον. 1)

. Ο Γιώργος, ο αδελφός της Άννας, παρακολουθεί με προσοχή τη συζήτηση

. Ζώα και πουλιά είναι κρυμμένα

4. Να βρείτε τις γενικές κατηγορηματικές και να γράψετε τι δηλώνουν (ιδιότητα , κτήση , αξία, περιεχόμενο). (Μον. 1)

. Το βιβλίο είναι της Μαρίας

. Τα ποιήματα του Σολωμού είναι γνωστά

5. Να αντικαταστήσετε τα μονολεκτικά παραθετικά με τον περιφραστικό τους τύπο και το αντίστροφο. (Μον. 1)

. Το πιο απλό που μπορείς να κάνεις είναι να διαβάσεις

.....

. Ελάχιστοι τουρίστες επισκέφτηκαν το νησί.

.....

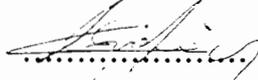
. Ο Αντρέας είναι ο πιο φρόνιμος από τους συμμαθητές του.

.....

. Είναι πάρα πολύ έξυπνος.

.....

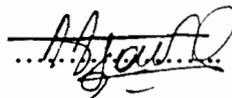
Οι Εισηγήτριες

.....
.....

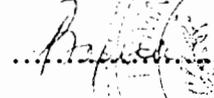
Φωτεινή Ξενοφώντος
Άντρη Σάββα

Ο Συντονιστής

Α. Αγαθοκλέους

Η Διευθύντρια

Νίνα Βορκά

